

Motion till riksdagen 2025/26:4105

av **Andrea Andersson Tay m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2025/26:238 Ny myndighet för miljöprövning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2025/26:238 i den del som avser förslag till lagändringar som behövs för att en ny myndighet för miljöprövning ska kunna ta över de uppgifter som länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer har i dag.

Bakgrund

Regeringen föreslår i propositionen lagändringar för att en ny myndighet för miljöprövning ska kunna inleda sin verksamhet den 1 juli 2027 och ta över de uppgifter som länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer har i dag. Regeringen föreslår även en ändring av en bestämmelse om mål om giltighetsförlängning.

En ny myndighet är inte lösningen

Propositionen är en konsekvens av regeringens budgetproposition för 2026 med anslag i syfte att bilda en ny myndighet för miljöprövning 2027 och 2028. Regeringen tillsatte 2023 en särskild utredare i syfte att ta fram förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Utredningen föreslog i detta syfte bl.a. inrättandet av en ny myndighet, Miljöprövningsmyndigheten. Vänsterpartiet avvisade, i budgetförslaget för 2026, anslag för att inrätta den nya myndigheten.

Vänsterpartiet anser att det i det mycket omfattande betänkandet En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) finns förslag som vi välkomnar men att förslagen i sin helhet skulle innebära en försämrad miljöhänsyn och minskade möjligheter för allmänheten och lokalsamhället att delta i miljöprocesserna. En bidragande orsak till detta är att regeringen i direktiven till utredningen framställer

en problembild där vår nationella miljöprövning går för långsamt och behöver effektiviserats och bli mer flexibel. Tidigare utredningar visar dock att vårt system för miljöprövningar i huvudsak fungerar väl och effektivt. Även denna utrednings samlade bild är att de flesta ärenden handläggs inom rimlig tid.

Av propositionen framgår att förslaget om att en ny miljöprövningsmyndighet ska få ta över de uppgifter som miljöprövningsdelegationerna vid länsstyrelserna ansvarar för är ett första steg i regeringens ambition att den nya myndigheten framöver ska få ett utvidgat uppdrag och breddas. Vänsterpartiet ser positivt på att regeringen inte genomför en helt ny miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess på kort tid med anledning av betänkandet, men ser risker även med detta begränsade förslag. Genom centralisering till en ny myndighet i Stockholm riskerar den regionala kompetensen om lokala förhållanden som finns inom länsstyrelserna att försvinna. Flera remissinstanser har varnat för att länsstyrelserna tappar värdefull kompetens när arbetsuppgifter flyttas och att det kan resultera i att kvarvarande tillsynsuppgifter försvagas hos länsstyrelserna. Genom att bilda en ny myndighet riskerar man därutöver, tvärt emot syftet, att tappa fart i prövningsprocesserna för den gröna omställningen, då företag riskerar förseningar genom ett skyndsamt bildande av en ny myndighet.

Vänsterpartiet ser behov av att vi får ett mer likvärdigt miljöprövningssystem över landet och att det i delar kan förenklas och handläggningen ske snabbare. Men det får enligt vår uppfattning inte ske på bekostnad av miljöskydd, allmänhetens deltagande och kompetensförsörjning inom miljöprövningen. I stället för att få ett helt nytt system på plats, med de kostnader det dessutom medför, bör ett ökat fokus ligga på att se till att berörda myndigheter och domstolar ges nödvändiga resurser och att riktade insatser görs mot de enskilda prövningar som drar ut på tiden. Vänsterpartiet avslår därför de förslag i propositionen som behövs för att en ny myndighet ska ta över de uppgifter som länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer har i dag.

Riksdagen bör avslå proposition 2025/26:238 i den del som avser förslag om lagändringar som behövs för att en ny myndighet för miljöprövning ska kunna ta över de uppgifter som länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer har i dag. Detta bör riksdagen besluta.

Vänsterpartiet tillstyrker propositionens förslag om att mark- och miljödomstolen ska pröva ansökningar om giltighetsförlängning av tillstånd om ansökan avser ett tillstånd som har prövats av domstolen som första instans. Vänsterpartiet anser att det är ett efterlängtat förslag då det i dag finns osäkerhet kring var prövningen av giltighetsförlängning av tillstånd ska ske.

Andrea Andersson Tay (V)

Kajsa Fredholm (V)

Birger Lahti (V)

Ilona Szatmári Waldau (V)

Ida Gabrielsson (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Malin Östh (V)